

De Ronde Venen & Uithoorn

Jaarverslag 2015

IVN Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid
Afdeling De Ronde Venen & Uithoorn
p.a. NME-centrum De Woudreus
Pieter Joostenlaan 28a
3648 XR Wilnis
ivnrvu@online.nl
www.ivn.nl/afdeling/de-ronde-venen-uthoorn

Inhoud

1	Bestuurssamenstelling.....	2
2	Verslag van het bestuur over 2015 en plannen voor 2016.....	2
3	Verslagen van werkgroepen en activiteiten over 2015 en plannen voor 2016	4
3.1	Jeugd.....	4
3.1.1	Jeugdclub De Veenmollen	4
3.1.2	De Scharrelkids	6
3.2	Excursies	6
3.3	Onderwijs	8
3.4	Lezingen	9
3.5	Planten.....	11
3.5.1	Determinatieavonden	11
3.5.2	Planteninventarisaties	11
3.6	PR & Communicatie	11
3.7	NME-tuin	13
3.8	WinterNatuurWandelingen	14
3.9	Amfibieën, reptielen en vissen (WARV)	15
3.10	Vogels	16
3.11	Weidevogelbescherming.....	20
3.12	Uilen	24
3.13	Natuurkoffer	25
3.14	Zomeravondfietstochten	25
4	Financieel verslag 2015 en begroting 2016	26
4.1	Werkwijze	26
4.2	Eigen vermogen.....	26
4.3	Meevallers en tegenvallers	26
4.4	Begroting 2016 en balans.....	27

1 Bestuursamenstelling

Voorzitter	Wil Ezendam
Secretaris	Ellen Asselbergs
Penningmeester	Sep Van de Voort
Algemeen lid	Peter Thot
Ondersteunend lid	Margreet van Gelder

Ad Witte is per 1 januari 2016 gestopt als lid van het bestuur.

2 Verslag van het bestuur over 2015 en plannen voor 2016

Weer een jaar voorbij en dus weer het moment van terugblikken en vooruit kijken. Mijn persoonlijk gevoel over het afgelopen jaar is gemengd. Er is heel wat langs gekomen maar er zijn ook nog heel wat onafgemaakte zaken en dat maakt het lastig een rapportcijfer toe te kennen aan 2015.

Wat er wel uitspringt is dat er een aantal vacatures zijn ontstaan. In één geval door het overlijden van Carola van der Meer, waardoor de werkgroep planten haar voorzitter verloor. Maar vaker gaven mensen te kennen dat ze hun prioriteiten wilden verleggen.

In dat rijtje treffen we de naam aan van Cindy Raaphorst die, na het neerleggen van het voorzitterschap van onze afdeling, ook terugtreedt als voorzitter van de werkgroep PR en communicatie. Trijnie Korver stopt na lange tijd met haar werk voor de planning en begeleiding van excursies. Patrick Heijne heeft gevraagd om vervanging als trekker van de onderwijsactiviteiten. Tinok van Hattum maakt plaats voor een nieuwe voorzitter van de vogelwerkgroep. Ad Wortel deed de ledenadministratie en de lay-out van de RondUit over aan Sep Van de Voort. Gerard Coster gaf aan dat de werkgroep uilen te marginaal bemand is om nog autonoom als werkgroep verder te gaan en de werkgroep uilen is daarom opgegaan in de vogelwerkgroep.

Zo'n opsomming voelt als een behoorlijke aderlating en dat is het ook. Maar we mogen deze leden wel dankbaar zijn voor het vele werk dat ze vaak onzichtbaar en belangeloos voor ons hebben verzet. En voor het werk dat ze nog zullen blijven doen. Ik ben ervan overtuigd dat gaande 2016 deze posten weer net zo adequaat ingevuld gaan worden als dat in de afgelopen jaren het geval was.

Er zijn ook leuke ontwikkelingen. De werkgroep vlinders en libellen maakte dit jaar een herstart met een heel enthousiaste Jasper de Vries als trekker en met warme steun van Cindy Raaphorst. Hiermee wordt onderstreept dat terugtrekken uit een functie niet identiek is aan het verdwijnen van deze functie.

En het is zeker aan te raden de nieuwe opzet van de website te bezoeken. Renate Broxterman en Daan van Dalfts hebben hier al hun energie in gestoken en het resultaat mag genoemd en geroemd worden.

2015 stond ook in het teken van ontwikkelingen binnen de landelijk IVN-organisatie. Plannen met betrekking tot de samenwerking tussen IVN en KNNV leverden nogal wat discussie op in de verschillende regio's. In de Landelijke Raad op 3 oktober werd besloten de fusieplannen voorlopig in de ijskast te zetten. Samenwerking en samen optrekken tegenover overheid en sponsors wordt overigens niet uitgesloten.

Een positief bijeffect van die landelijke discussie over de fusievoorstellen is dat het ons ook heeft doen stilstaan bij de positie van onze lokale afdeling(en). Wat verwachten we van de regionale organisatie en de landelijke vereniging en wat mogen zij van ons verwachten?

Een discussie die ik binnen onze vereniging als heel positief heb ervaren en die ook toont dat onze leden en donateurs meer zijn dan dappere natuurstappers of deterministen.

Hoewel in ons IVN-logo de letter van duurzaamheid niet voorkomt staat dit onderwerp wel degelijk op de landelijke agenda. Wij lopen hier als lokale afdeling wat achter. Niet dat duurzaamheid geen rol speelt in het denken en handelen van flink wat leden, maar aan concrete aandacht in de vorm van gerichte projecten ontbreekt het. Peter Thot heeft die handschoen opgepakt en is eind dit jaar begonnen om mensen te mobiliseren om in actie te komen.

Waar de meeste lokale IVN-afdelingen parallel lopen met gemeentelijke en provinciale grenzen, ontplooiën wij onze activiteiten in De Ronde Venen en Uithoorn. In Utrecht en Noord Holland dus. Dat impliceert ook dat contacten met gemeenten of andere organisaties soms complexer zijn dan je graag zou willen en daarin hebben we afgelopen jaar geïnvesteerd. Met NME De Ronde Venen bestaat al lang een goede relatie, die onder andere tot uitdrukking komt in de NME-tuin. Deze relatie zullen we ook het komend jaar voortzetten. Ook zijn er contacten met de gemeente De Ronde Venen. In Uithoorn is een periodiek overleg met de verantwoordelijke wethouder, ambtenaren en de Groengroep. Nieuw is een ontwikkeling met betrekking tot Aalsmeer. Onze afdeling kent daar een aantal actieve leden, die hebben aangegeven IVN-activiteiten ter plaatse te missen. Omdat Aalsmeer niet alleen aan Uithoorn maar evenzeer aan Amstelveen grenst, hebben we ons eerst verstaan met de regionale IVN-coördinatoren van Utrecht en Noord Holland en eind 2015 leidde dit tot een eerste gesprek. Een gesprek dat we zondermeer als positief mogen kenschetsen en dat vervolg zal krijgen zowel op ambtelijk niveau als met pragmatischer organisaties zoals NME of kinderboerderij. U zult er in 2016 zeker opnieuw van horen.

Het bestuur dankt iedereen die in 2015 cursussen, lezingen, excursies of andere activiteiten georganiseerd heeft of die taken vervuld heeft.

Wil Ezendam

Bestand per 1 januari 2015 van leden, donateurs en anderen.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Leden	100	101	109	130	125	125
Huisgenoten	14	16	23	23	23	23
Donateurs	194	187	183	179	163	163
Veenmollenjeugdleden	27	25	50	43	25	27
Jeugdbegeleiders	4	5	3	5	3	2
Scholen	15	18	20	20	7	10
Scharrelkidsjeugdbegeleiders					3	-

3 Verslagen van werkgroepen en activiteiten over 2015 en plannen voor 2016

3.1 Jeugd

3.1.1 Jeugdclub De Veenmollen

In 2015 trok een groep van 27 kinderen onder begeleiding van Eveline van Gerrevink, Lia Rademaker en Anja de Kruijf de natuur in. We hebben vele leuke avonturen beleefd.

Januari

In januari kon voor het eerst in vier jaar de Veenmollen-middag niet doorgaan. Het stormde en regende heel hard. Deze dag was gepland op het Fort. Maar zelfs voor stoere Veenmollen was het weer te bar.

Een zwarte dag dus.

Februari

Joepie het is februari dan gaan we.....wilgenknotten! Net als vorig jaar gingen we naar het 'enge bos' van Cock Lek. De knotgroep was aanwezig met de nodige zagen. Inmiddels worden we al ervaren knotters. Dit jaar werden minstens twee keer zoveel bomen afgezaagd als het jaar daarvoor. En ook de jonge Veenmollen zaagden er flink op los. Het weer was heel lekker. In plaats van in de sneeuw te knotten konden we onze jas aan de wilgen hangen.

Maart

In januari ging ons uitstapje naar het fort aan de Drecht niet door. Toen stormde het en regende het pijpenstelen. Gelukkig was Jeroen Engelhart bereid om nog een afspraak met ons te maken om het Fort te bekijken. Het weer was nu stukken beter. Dit fort is heel lang geleden gebouwd ter bescherming tegen 'de vijand'. Wij vonden het een prima plek om lekker te ravotten, bomen te beklimmen, in allerlei geheime hoekjes te kruipen en tot slot nog wat spelletjes te doen.

April

Vandaag gaan we speuren naar bomen. We krijgen een plattegrond die ons brengt bij allemaal verschillende bomen. Met een zoekkaart moeten we dan proberen deze op naam te brengen. De bomen hebben nog geen bladeren, niet makkelijk dus. En als de opdracht is "probeer eens in deze boom te klimmen" dan doen wij dat braaf!

We sluiten af met een spelletje boompje verwisselen. Onze ouders staan ons dan allang weer geduldig op te wachten bij 't Buurnest.

Mei

In mei kun je 's avonds de eerste veenmollen horen zingen. Ze hebben het voorjaar in de bol en gaan op zoek naar een partner. Wij gingen op zoek naar kriebelbeestjes. Wat zijn kriebelbeestjes en waar zitten ze? Ze zitten in de grond, de lucht, de planten, het water enz. Er waren zoveel kriebelbeestjes dat we na een half uur al van alles en nog wat in onze potjes hadden.

Na een 'weetjes-spel' wilden we ook nog eens kijken naar kriebelbeestjes in het water. Het verhaal gaat dat je met een rode lap aan een stok kikkers kan 'vissen'. Een rode lap had Lois niet nodig: een kikker sprong spontaan in haar potje.

Juni

Veenmollen houden ook van tradities. In juni als het Veenmollen-seizoen ten einde loopt gaan we roeien op Botshol.

Mooi weer, maar een fris windje. Zouden er nog Veenmollen te water gaan? Natuurlijk!

Van zwemmen krijg je trek: binnen een kwartiertje was al het lekkere fruit op.

Dan nog net even tijd om door het riet te sluipen voordat we weer terug moesten roeien.

September

In september was het in 't Buurnest in Uithoorn een drukte van belang. Wat was er gaande?

Als je door het raam naar binnen keek, zag je allemaal Veenmollen.

Ik zag eerstejaars Veenmollen, die hun T-shirt aan het versieren waren. Tweedejaars Veenmollen met een stoere pet. Derdejaars met een rugzak. En de ervaren vierdejaars Veenmollen bestudeerden de natuur met een nieuwe loop. Wat een gezellige drukte.

Nadat de Veenmollen met elkaar hadden kennism gemaakt gingen ze samen jam maken. Zo in september zijn er genoeg bessen en fruit te vinden (en te koop). Iedere Veenmol ging naar huis met een potje warme jam. Het zag er heerlijk uit.

Ik ben benieuwd wat ze de volgende keer gaan doen.

Oktober

10 Oktober was de volgende keer. Het was werkelijk schitterend weer. Dit keer geen jam op het menu maar slakken. Gingen de Veenmollen dan slakken eten? Neen hoor, ze gingen naar slakken speuren in het Libellebos. Die waren er in alle maten en soorten.

Een slakkenrace moest uitmaken wie 'de snelste' was. Heel spannend: de slakken liepen de verkeerde kant op, stopten halverwege of kwamen helemaal niet op gang.

De Veenmollen hebben ook nog geprobeerd zichzelf voort te bewegen als een slak. Dat doe je op je buik zonder je armen of benen te gebruiken. Best moeilijk.

We speelden nog het slakkenspel en lieten de Reuzenbalsemien lekker knallen.

Tot slot hebben we nog onze slakken over een zwart stuk papier laten lopen, dan kun je goed het slijmspoor zien waar ze zich over voort bewegen. De middag was weer zo om.

Wat zal er de volgende maand weer op het menu van de Veenmollen staan?

November

14 november speurden we naar spinnen. Goh, wat hadden zij zich goed verstopt.

In het Libellebos vonden we er een paar, ze zaten in een mooi web. We zagen het avondeten op het web geplakt zitten. Caro klom in een hoge boom om een leeg vogelnest naar beneden te halen. Hier zaten ook mooie spinnetjes in.

Het is herfst, paddenstoelentijd.

Dat Sinterklaas deze dag was aangekomen konden we ook in het bos zien.

De Pieten hadden pepernotenpaddenstoelen achtergelaten. We durfden ze alleen niet op te eten.

En wat rook het lekker, echt herfst. Al die blaadjes heerlijk om doorheen te slenteren, vandaag tillen we de voeten niet op.

December

De laatste bijeenkomst van het jaar blijven we knus binnen. We gaan knutselen met natuurlijke materialen. We maken kerststerren van takken en raffia, maar ook heuse kerstbomen.

Van bijenwas rollen we kaarsen. En natuurlijk versieren we die met linten en kleurige kaartjes.

Elza was helaas ziek, dus vertelde Anja een verhaal. Een spannend en ook treurig verhaal van Olav die uiteindelijk veranderde in een Treurwilg omdat hij bleef treuren om zijn verdronken liefde.

Anja de Kruijf

3.1.2 De Scharrelkids

Voor de Scharrelkids werden in 2015 drie excursies georganiseerd.

- Op 17 januari: een bezoek aan de Veenmolen in Wilnis
- Op 18 april: een vogelexcursie in de Waverhoek
- Op 27 juni: roeien op Botshol.

Voor het bezoek aan de Veenmolen hadden zich negen kinderen aangemeld. Helaas kwamen er maar zes.

Naar de vogelexcursie in de Waverhoek zouden acht kinderen komen, maar dat werden er maar vier.

Het roeien op Botshol werd een succes met twaalf aanmeldingen en twaalf deelnemers.

De redenen om niet te komen na aanmelding waren: vergeten, toch geen zin en plotseling ziek.

De excursies waren alle drie geslaagd. De kinderen hebben genoten en de gidsen ook

Na deze drie excursies hebben twee van de drie gidsen aangegeven ermee te willen stoppen. Een oproep voor nieuwe gidsen om een doorstart te maken, heeft geen enthousiaste reacties opgeleverd. Eén persoon wilde wel een korte periode meehelpen, maar dat was onvoldoende voor de langere termijn. Dus in 2016 zullen geen Scharrelkidsexcursies meer georganiseerd worden.

Foto: Gerda Veth.

Gerda Veth

3.2 Excursies

Ook dit jaar heeft het activiteitenboekje veel mensen enthousiast gemaakt om deel te nemen aan een excursie.

Ook de website weten mensen te vinden .

En soms werkt ook een Tv-programma onverwacht mee, zoals bij een wandeling in de Groene Jonker. De vrijdagavond daarvoor hadden Nico de Haan en Hans Dorrestijn van het Tv-programma Baardmannelijks er rondgewandeld en dat leverde Ellen extra deelnemers op.

De vertrouwde excursies die jaarlijks terugkeren in het programma worden nog altijd gewaardeerd. Dit blijkt uit het aantal deelnemers.

In het vroege voorjaar genieten velen van de stinsenplanten op Gunterstein.

Bij mooi weer kunnen de excursies op Botshol en de zomeravondfietstochten op veel deelnemers rekenen.

En de belangstelling voor eetbare planten is nog steeds groot.

Ook fijn dat kinderen regelmatig met hun (groot)ouders meekomen naar een excursie.

De maandelijkse openstelling van de Tuin van Bram de Grootte in Uithoorn was ook dit jaar weer een groot succes.

Dankzij de inzet van vele IVN'ers en niet-IVN'ers die daar wekelijks op woensdagmorgen bezig zijn met het onderhoud, kan men nog steeds genieten van een prachtige tuin met mooie bloemen en bomen.

Vanwege de betrokkenheid van IVN'ers van onze afdeling worden de bezoekersaantallen ook meegenomen in dit jaarverslag.

In de jaarverslagen van de Winterwandelingen, Vogelexcursies en Lezingen zijn de bezoekersaantallen te lezen van die activiteiten.

Ik wil iedereen hartelijk bedanken die op welke wijze dan ook zijn of haar bijdrage heeft geleverd aan het excursieseizoen 2015. Voor mij is dit het laatste jaarverslag dat ik schrijf voor de werkgroep excursies. Vele jaren heb ik samen met jullie, altijd weer enthousiaste gidsen, mooie activiteiten-programma's samengesteld. De samenwerking is altijd heel plezierig verlopen, daarvoor dank. Voor mij is het nu tijd iets anders te gaan doen.

Excursies 2015 en het aantal deelnemers

Datum	Tijd (u)	Activiteit	Deelnemers	Coördinatie
22 maart	14:30	Stinsenplanten op Ridderhofstad Gunterstein in Breukelen	15 deelnemers	Nel Bouwhuyzen
25 april	10:00	Wandelen in de Groene Jonker	4 deelnemers	Ellen Aarsman
6 mei		Op verzoek een lezing over en varen op de Vinkeveense plassen	15 deelnemers	Patrick Heijne Marianne van den Bosch
10 mei	8:30	Lentewandeling rond het Zijdelmeer	20 deelnemers	Tinok van Hattum
6 juni	10:00	Wandelen in de Groene Jonker	13 deelnemers waarvan 5 kinderen	Ellen Aarsman
9 juni	19:15	Zomeravondfietstocht	21 deelnemers	Anja de Kruijf
14 juni	10:00	Bomenwandeling in Mijdrecht	10 deelnemers waarvan 2 kinderen	Marianne van den Bosch
16 juni	19:00	Roeien op Botshol	13 deelnemers waarvan 2 kinderen	Patrick Heijne Marianne van den Bosch
18 juni	19:00	Roeien op Botshol	12 deelnemers waarvan 2 kinderen	Patrick Heijne Marianne van den Bosch
21 juni	10:00	Roeien op Botshol	22 deelnemers waarvan 4 kinderen	Patrick Heijne Marianne van den Bosch
23 juni	19:00	Roeien op Botshol	18 deelnemers	Patrick Heijne Marianne van den Bosch
28 juni	10:00	Roeien op Botshol	19 deelnemers	Patrick Heijne Marianne van den Bosch
7 juli	19:15	Zomeravondfietstocht	17 deelnemers	Anja de Kruijf
1 augustus	10:00	Wandelen in de Groene Jonker	15 deelnemers	Ellen Aarsman
4 augustus	19:15	Zomeravondfietstocht	25 deelnemers	Anja de Kruijf

11 augustus	19:00	Eetbare planten	29 deelnemers waarvan 1 kind	Ellen Aarsman
18 oktober	10:00	Bomenwandeling in Uithoorn	18 deelnemers	Marian Verweij
	13:00	Tuin Bram de Groote (1 ^e zondag van de maand April t/m september)	545 deelnemers waarvan 30 kinderen	Stichting Landschap Noord-Holland
		Totaal	846 deelnemers waarvan 46 kinderen	
Het aantal deelnemers aan de WinterNatuur Wandelingen en de vogelexcursies en bezoekers bij de lezingen vind je in de betreffende jaarverslagen.				

Plannen 2016

Het nieuwe activiteitenboekje voor 2016 is inmiddels al weer door velen ontvangen en met belangstelling doorgebladerd.

Wellicht hebben mensen al een datum in hun agenda gereserveerd voor een IVN-activiteit. De publicatie van onze activiteiten in de streekbladen blijft belangrijk.

Met de inzet van velen blijft gewerkt worden aan de PR en aan de communicatie over onze afdeling. Het slagen van een activiteit blijft daar voor een groot gedeelte van afhankelijk.

Ik wens ieder die zich daar het komend jaar voor inzet of op stap gaat om mensen te laten genieten van de natuur in en om De Ronde Venen en Uithoorn veel succes toe.

Trijnje Korver.

3.3 Onderwijs

De werkgroep onderwijs tracht de natuur naar de leerlingen in de klas te brengen. Het doel is om belangstelling te kweken voor de natuur. Het gaat niet om feiten leren, maar om verwondering. De kinderen zitten soms letterlijk met de vingers in de grond beestjes te zoeken.

De onderwijswerkgroep voerde in 2015 de volgende projecten uit:

Projecten	Doelgroep
Strooisellaagproject	groep 6 van scholen uit Mijdrecht, Wilnis, Vinkeveen
Parkproject Donkereindse bos	groep 7 van scholen uit Wilnis, Vinkeveen en Abcoude
Parkproject de Meijert	groep 7 van scholen uit Mijdrecht
PTA-biologie: beoordeling waterkwaliteit bij de Bosdijk	3 VMBO van het VLC
Slootjesexcursie	groep 5 van Twistvlietschool

Stooisellaagproject (sinds 1984)

De IVN-gidsen zijn met kisten compost naar de scholen gegaan. Dit jaar deden er zeven klassen mee. De kinderen konden ervaren dat de natuur zijn eigen afval opruimt. Ze kregen informatie hoe voedselketens werken. Met behulp van loepjes, zoekkaarten en lesbrieven gingen ze op onderzoek in de composthoop.

Parkproject (sinds 1979)

In het park bij de Meijert en het Donkereindse Bos meten de kinderen bomen, onderzoeken ze het veen, brengen berrplanten op naam, scheppen vele waterbeestjes en meten de breedte van de sloot met de Napoleonmethode. De kinderen zijn anderhalf uur druk in de weer.

Twee klassen deden aan het parkproject in park de Meijert mee en vijf klassen hebben het parkproject bij het Donkereindse bos gedaan.

PTA biologie (sinds 2011)

De leerlingen onderzoeken aan de hand van een aantal proefjes de waterkwaliteit en beoordelen of het water bij de Bosdijk voedselrijk of voedselarm is. Met een schepnet worden waterdiertjes gevangen. Met een planktonnet wordt plankton gevangen die op school onder een binoculair wordt bestudeerd.

Op dit moment bestaat de groep uit tien actieve vrijwilligers. Dit aantal actieve vrijwilligers is te klein om op deze schaal de schoolprojecten voor te zetten. Als je iemand weet die het leuk vindt om een bijdrage te leveren aan de werkgroep onderwijs, geef de naam dan door aan ondergetekende.

Patrick Heijne

3.4 Lezingen

In 2015 waren er weer zeven lezingen over uiteenlopende onderwerpen, waarmee we een steeds wisselend publiek trokken. Regelmatig waren jonge mensen aanwezig.

Maand	Onderwerp	Spreker	Aantal
februari	Het weer: spreuken, sagen en legenden	Ton Lindemann (Meteo Maarssen en IVN Vecht & Plassengebied)	32
maart	Weidevogels Ronde Hoep	Mark Kuiper (NatuurBeleven)	50
april	Waterbeleid in Amstel, Gooi en Vecht	Hilga Sikma (Waternet)	30
mei	Mieren	André van Loon (Voorzitter Mierenwerkgroep van de Entomologische Vereniging)	20
oktober	Raven	Hans de Vos Burchart (Roofvogelwerkgroep Gooi en Utrecht)	31
november	Natuurfotografie	Maarten Koch (fotograaf)	54
december	Heemtuinen in Amstelveen	Walter Büsse (Voorman Heemparken Amstelveen; IVN De Ronde Venen & Uithoorn)	52

Veel lezingen waren dus zeer druk bezocht. Alleen de lezing in mei niet omdat het toen het vakantie was. Het loopt qua bezoekersaantallen dus goed, maar er zijn ook wat knelpunten te noemen.

De zaal in het NME is eigenlijk niet geschikt voor meer dan 30 bezoekers. Vaak staat er in het grote deel een tentoonstelling en is daar dus geen ruimte. Bij een groter aantal moeten mensen naar de zijkanten uitwijken, wat heel slecht zicht geeft op het scherm. Er kunnen niet meer rijen geplaatst worden omdat voor de beamer ruimte nodig is

Soms moeten we een privé-laptop regelen omdat een spreker die niet heeft of omdat het problemen geeft in de samenwerking met de beamer. Nu wordt gekeken of er een eigen laptop aangeschaft kan worden en een vast scherm opgehangen. Zo kan de professionaliteit op een wat hoger plan getild worden. Dit wordt als zeer wenselijk ervaren.

Alle lezingen zijn aangekondigd in de plaatselijke kranten met een persbericht en op de interne en externe Facebook-pagina gezet. Natuurlijk stonden ze ook op de agenda van de website. De vrijwillige bijdrage voor de koffie en thee, die dit jaar is ingesteld, levert zeker geld op. De precieze opbrengst is terug te vinden in het financiële deel van dit IVN-jaarsverslag.

Er zijn wat wijzigingen in de werkgroep. Begin 2014 waren de leden Tara Woud, Erna Jonker, Gerda Veth en Tinok van Hattum. Tara Woud heeft door een buitenlandse stage het hele jaar nog niet actief kunnen zijn. Erna Jonker heeft na 2.5 jaar ondersteuning bij het zetten van de koffie en de thee besloten te stoppen met ingang van 2016. Wij zijn haar veel dank verschuldigd voor alle goede zorgen tijdens de lezingen.

Plannen 2016

In 2016 zijn er zeven lezingen gepland. Catherine de Graaf is ons komen versterken en heeft al bijgedragen aan het programma 2016. Zo blijft de werkgroep springlevend.

Besloten is vanaf 2016 geen koffie meer vooraf te zetten, maar alleen nog in de pauze.

Datum	Onderwerp	Spreker
2 febr.	Biomimicry, inspiraties uit de natuur	Ir. Ernst Jan Mul, Action researcher bij de TU Delft
1 mrt.	De zeearend in Nederland: van wintergast tot broedvogel	Martijn de Jonge, zelfstandig fotograaf en publicist
5 april	Boston: vogels en wieren	Piet Heemskerk en Walter Büsse, IVN De Ronde Venen en Uithoorn
5 mei	Natuurverhalen uit vervlogen tijden	Reinier Hopmans, IVN Nieuwkoop en oud-redacteur
4 okt.	Vogeltrek en het ringen van vogels	Tijs van den Berg, Vogelwerkgroep IVN
1 nov.	Speuren naar sporen	Monique Smulders, natuurgids in Alphen aan de Rijn
6 dec.	Het uitsterven van de dodo	Dr. Kenneth Rijdsdijk, docent bij IBED, Universiteit van Amsterdam

Namens de werkgroep

Tinok van Hattum

3.5 Planten

3.5.1 Determinatieavonden

Op 28 mei 2015 is Carola van der Meer overleden. Wij missen haar enorm in onze werkgroep Planten.

Als voortvloeisel van de afgeronde Natuurgidsencursus kwam naar voren dat er meer praktische vaardigheden gewenst zijn voor het determineren van planten. Hoe de verschillende soorten flora's te hanteren, hoe om te gaan met de zogenaamde sleutels, hoe de kenmerken van de verschillende plantenfamilies te herkennen en de daarbij behorende botanische termen?

Voor een beperkt groepje geïnteresseerden zijn daar enkele avonden voor georganiseerd. In de toekomst zou het misschien mogelijk zijn deze opzet voor meer mensen te gebruiken.

Monique Schaap

3.5.2 Planteninventarisaties

Dit jaar zijn vier planteninventarisaties uitgevoerd.

Drie daarvan betreffen gebieden van Stichting De Bovenlanden.

Te beginnen met de Wilnisse Zuwe, het landje van Herman. Een klein perceel door maximaal vier mensen te inventariseren. Uitgevoerd op dinsdagochtend 16 juni.

Het tweede gebied betreft het project aan de Bovendijk. Vorig jaar is het westelijk gedeelte gedaan, dit jaar is het oostelijke deel aan de beurt gekomen.

Het derde gebied is alleen per boot te bereiken, namelijk het Gagelgebied. Dit gebied is op 1 juli geïnventariseerd.

Daarnaast liet de ecologische boer Samsom weten dat hij graag weer een inventarisatie wil van zijn terrein. Hij is benieuwd naar de plantenontwikkeling in zijn gebied.

Op zijn boerderij is tijdens het dertigjarig jubileum van Stichting de Bovenlanden een excursie gegeven.

Anja de Kruijf

3.6 PR & Communicatie

In 2015 zijn we als werkgroep viermaal bijeen geweest: in februari, juli, oktober en december. De werkgroep bestaat uit: Cindy Raaphorst (coördinator), Bert Verweij (RondUit), Daan van Dalssen (Website) en Renate Broxterman (Website).

Na de zomervakantie heeft Wil Ezendam, onze voorzitter, zich bij deze werkgroep aangesloten.

In overleg met Trijnie Korver zorgen we ervoor dat ieder jaar een nieuw activiteitenboekje verschijnt en verspreid wordt en dat onze afdelingsfolder up-to-date is.

Trijnie Korver is gestopt met haar taak- het bundelen van de excursies voor het volgende jaar- met ingang van 2016. Daan neemt deze taak van haar over.

Het activiteitenboekje 2016 is inmiddels binnen en verspreid in onze eigen regio en iets daarbuiten:

De Ronde Venen (inclusief Abcoude en Baambrugge), Uithoorn, De Hoef, Kockengen, Kamerik en Aalsmeer.

Cindy Raaphorst regelt deze verspreiding, beheert de voorraad overblijvende boekjes en geeft aan waar boekjes voor gebruik bij excursies e.d. kunnen worden afgehaald.

Duizend exemplaren werden gedrukt. Ze worden intensief gebruikt bij onze excursies, lezingen en op informatiestand-dagen.

In de loop van 2016 bekijken we of een nieuwe versie voor onze afdelingsfolder nodig is. Er zal vrijwel zeker een nieuwe oplage worden gedrukt voor de komende drie jaar.

Daan van Daltsen heeft het bijhouden van de veranderingen in de perscontacten overgenomen van Ineke Bams. Ineke Bams regelt het plaatsen van de columns: de tweewekelijkse IVN-column 'Natuur dicht bij huis' in de Nieuwe Meerbode (edities De Ronde Venen en Uithoorn).

Wederom wordt gezocht naar nieuwe schrijvers! Wie klimt in de pen (of toetsenbord)? Meld dit bij Ineke!

Dit jaar stonden we in januari op de nieuwjaarsreceptie in de Boei en op de streekmarkt in Wilnis in september. Er waren helaas te weinig vrijwilligers voor deelname aan de streekmarkt in Uithoorn, die altijd samenvalt met de streekmarkt in Wilnis.

Het uiteindelijke doel van al deze activiteiten is dat we meer mensen bereiken die IVN nog niet hebben ontdekt en ze enthousiast maken voor onze natuuractiviteiten.

Uitgangspunt is dat we op plekken staan waar veel publiek komt.

IVN-leden die het leuk vinden om hieraan mee te helpen nodigen wij graag uit zich te melden!

Daarnaast zoekt Cindy iemand die nieuwe paneelstukken met plastic voeten kan maken voor nieuwe panelen (een handige Henkie). De oude plastic voeten zijn niet meer verkrijgbaar. Ook zoekt zij hulp bij het plastificeren van foto's bestemd voor de nieuwe panelen, zodat deze weerbestendig zijn.

De afdelingswebsite heeft in 2015 een algehele update ondergaan, van taal tot stijl en van inhoud tot lay-out. Zo is bijvoorbeeld het ledenblad RondUit en de column 'Natuur dicht bij huis' nu ook op de website te lezen (recent en archief). Maar ook de afdelingsfolder en het activiteitenboekje zijn op de website gezet en te downloaden. Voor de interne en externe doelgroepen betekent de update een verbeterde webinformatie en meer natuurbeleving door een gewijzigde structuur en lay-out maar ook specifiek door het gebruik van web-maatwerk, zoals link, banner, film, fotogalerij, logo, en aanmeldformulier/ontvangstbevestiging.

De web-werkzaamheden zijn sinds april uitgevoerd door een nieuw WB-beheer (WebsiteBeheer):

Daan van Daltsen en Renate Broxterman. Ons motto: WB doe je samen! Als duo maar ook met alle werkgroepen en andere interne betrokkenen en belangstellenden. Deze samenwerking maakt het mogelijk de website up-to-date te houden en als PR-tool te gebruiken bij interne en externe communicatie.

De interne doelgroepen kunnen de WB-werkzaamheden volgen via het WB-(kwartaal)nieuws (onder 'Over ons'). Verder is raadplegen en informeren (vind je eigen web-weg!) hier mogelijk via de rubrieken tekst, beeld, geluid en melding.

In 2016 zal WB de samenwerking met de werkgroepen e.a. verder uitbreiden. Natuurlijk werken wij door aan het verder verbeteren van de website en het toepassen van nieuwe ontwikkelingen. Welke dat zijn? Blijf op de hoogte en neem ook in 2016 regelmatig een kijkje op onze afdelingswebsite! <https://www.ivn.nl/afdeling/de-ronde-venen-uithoorn>.

Naast de website speelt het afdelingsblad RondUit een belangrijke rol bij de interne en externe communicatie. Ook dit jaar werden weer vier mooie nummers uitgebracht, in totaal 104 pagina's, waarvan 70 in kleur. De redactie was aardig op sterkte met maar liefst vijf personen:

Margreet van Gelder, Joop Goverts, Peter Thot, Ad Wortel (lay-out) en Bert Verweij (coördinatie). Dankzij deze bezetting kon een redactielid af en toe een beurt overslaan. Het biedt ook kansen voor een meer evenwichtige taakverdeling, al is dat in de praktijk nog niet zo simpel.

Veel groter is het aantal mensen dat een inhoudelijke bijdrage heeft geleverd. Dat waren er dit jaar 35 met gemiddeld ruim 2 artikelen per persoon. De redactie is daar bijzonder blij mee. Het nieuwe bestuur heeft ook de weg gevonden naar RondUit met een eigen vaste rubriek. De overige artikelen vertonen een grote variatie, wat recht doet aan de slogan 'RondUit is er van en voor iedereen'. Het streven om meer educatieve artikelen te plaatsen lijkt aardig gelukt.

Een opvallende verandering voor 2016 is een personeelwisseling in de redactie.

Sinds vele jaren is de lay-out in de vertrouwde handen van Ad Wortel. De zeldzame keren dat hij er niet was werd dat binnen de redactie opgelost, maar eigenlijk was dat niet te doen. Een RondUit zonder Ad was bijna ondenkbaar, maar gaat nu toch gebeuren. Hij stopt ermee. Gelukkig heeft de redactie een uitstekende opvolger gevonden in de persoon van Sep Van de Voort. Met ingang van 2016 doet hij de lay-out. Een opmerkelijk neveneffect is dat de redactie nu voor meer dan de helft bestaat uit bestuursleden.

Verder hoopt de redactie ook in 2016 weer mooie leeswaardige bladen te produceren, in het vaste vertrouwen dat velen ook nu weer een bijdrage zullen leveren.

Plannen 2016

In 2016 gaan de lopende activiteiten gewoon door met een aantal veranderingen.

Een zorgpunt is wel dat er nog geen opvolger van Cindy is als zij straks volgens plan stopt met haar taak als coördinator. Gelukkig blijft ze wel deel uitmaken van deze werkgroep.

Op 6 januari gaan we naar de Boei waar dit jaar een aantal mensen hun werkgroep of excursie komen promoten. Jasper de Vries helpt mee op onze stand en promoot zijn vlinderwerkgroep. Riet de Bruijn helpt mee op onze stand en neemt folders mee voor de NME-tuin. Voor Renate, Ellen en Pim delen we de folder uit: 'Zet een 'wilde' groene stap in je keuken!'. Gerda Veth komt helpen op de stand en deelt haar flyers uit voor de vogelcursus voor beginners in 2016: 'Vogels in de kijker'.

Voor Elza delen we door Renate gemaakte flyers uit voor haar nieuwe maandelijkse excursie: 'Opmerkelijke Wandelingen'. Onze IVN-stand is de plek waar je je werkgroep of excursie kunt promoten.

Daarnaast liggen er alle verkrijgbare Belgische natuurzoekkaarten te koop voor € 2,50 per stuk, ingekocht bij IVN-Leiden. We hebben nu een groene winkel. We gaan bekijken hoe succesvol dit wordt in 2016. In juni willen we dit jaar weer mee doen aan het theaterfestival in Mijdrecht met onze IVN-stand. Het is leuk en er komen veel mensen.

Onze website, RondUit en columns blijven zich vernieuwen.

3.7 NME-tuin

Ook in 2015 zijn we, vijftientig vrijwilligers van de tuinwerkgroep, verder gegaan met het aanbrengen van veranderingen in de tuin. Eind 2014 zijn de beide moerasbakken ingeplant, de stinsenplanten aangevuld en de rotstuin opnieuw beplant.

Dit jaar is de moestuin 'op de schop' gegaan. Het hebben van een moestuin bleek niet reëel te zijn: teveel slakkenvraat – uiteraard doen we niet aan bestrijding – en bovendien vereist een moestuin vaker dan eenmaal in de twee weken verzorging. Een bessen-pluktuin leek ons een goed idee: publieksvriendelijk en passend in de educatieve doelstelling van de tuin. Martien c.s. hebben diverse bessenstruiken geplant, hoofdzakelijk aalbessen en kruisbessen.

Deze sloegen goed aan, maar helaas, veel hebben we niet kunnen genieten van de bessen, want ook de rupsen hadden ze ontdekt. Het pad van een tuinder gaat niet altijd over rozen...

Ook in het tamelijk donkere, schaduwrijke gedeelte bij de achterdeur van de Woudreus zijn nieuwe plantjes gekomen, die bovendien goed tegen de droogte kunnen, aangezien dit gedeelte hoog ligt. De verschillende soorten geraniums, epidemium en astrantia maken het geheel fleuriger.

Behalve op de woensdagmiddagen, waarop de kinderen in hun eigen tuintje werken en het konijn verzorgen, lopen er ook geregeld schoolklassen rond om opdrachten uit te voeren. De tuin was ook het decor voor 'Op Natuuravontuur' in de vakanties. Kortom: we hebben een educatieve tuin.

Op 6 september hadden we een interessante excursie naar de Costerustuin in Hilversum, opgericht in 1920 door Jan Costerus, bioloog maar bovenal ideoloog. De planten zijn gerangschikt naar familie. Heel leerzaam voor ons.

De open dag (oogstfeest) op 20 september verliep heel geanimeerd. Meer dan 100 bezoekers, vooral ouders met kinderen, namen deel aan de diverse activiteiten, zoals 'zadenschatkist vullen', 'appels en peren persen' en 'bijen aaien'. Volgens de imker doet het bijenvolk het redelijk goed, al heeft het geen honing geproduceerd, te wijten aan de ongunstige weersomstandigheden.

De gebruikelijke dankdag viel op 21 november. Een dag met leuke workshops, waaronder pesto maken van kruiden, die rondom het NME-centrum groeien. Een biologisch diner vormde het einde van een feestelijke dag en tevens van het tuinseizoen.

De nieuwsbrief 'de Tuinfluiter' hield ons regelmatig op de hoogte en de coördinatoren Martien, Conny, Yfke, Annemiek, Ans en ondergetekende begeleidden de werkzaamheden.

Plannen 2016

Na twee jaar van een aantal veranderingen is het nu onze taak de tuin met aandacht en zorg te blijven onderhouden en ervan te genieten.

Na de winterrust gaan we half maart weer aan de slag en hopen dat de bijen, die met 15 kg suiker de winter ingegaan zijn, dan weer ontwaakt zijn.

Riet de Bruijn

3.8 WinterNatuurWandelingen

Gedurende 2015 heeft de winterwandegroep weer zes wandelingen verzorgd, waarin stevig werd doorgestapt, maar zeker ook werd stilgestaan bij de mooie natuur en bijzondere cultuur waar de wandeling door- of langs voerde.

In 2015 heeft de werkgroep helaas afscheid moeten nemen van Carola van der Meer. Zij is in mei overleden. Haar inzet hebben wij met onze deelnemers gememoreerd tijdens de wandeling in oktober rond het Zijdelmeer in Uithoorn. Een van haar favoriete gebieden.

Yfke Zijlstra, die jaren verbonden is geweest met de werkgroep als organisator van wandelingen en coördinator, heeft in september besloten zich op andere vlakken te willen inzetten. Yfke is in de bloemen gezet als dank voor haar inzet.

De winterwandegroep bestaat momenteel uit: Catherine van de Graaf, Marion Leenen en Hans Tuinenburg (coördinator).

In de aankondigingen in de pers vermelden we sinds dit seizoen het wandelgebied. Zodat deelnemers weten welk gebied we gaan bezoeken. Soms is het voor deelnemers handiger om bij het startpunt te beginnen en niet eerst naar het standaardverzamelpunt, P begraafplaats Wilnis, te reizen.

Deelnemers kunnen nu de coördinator bellen om te horen waar dit startpunt is. De pers besteedde dit jaar steeds meer aandacht aan de WinterNatuurWandelingen. Regelmatig komt er een verzoek van Radio M (Radio voor Provincie Utrecht) voor een kort interview en blijken deelnemers soms van ver te komen (Alphen aan den Rijn, Lopik).

In 2015 zijn de volgende wandelingen georganiseerd en hebben vele wandelaars, nieuwe en oude bekenden, zich weer laten meevoeren door het winterse polderlandschap rondom De Ronde Venen & Uithoorn.

Datum	Locatie	Aantal Deelnemers
17 januari	Bovenkerkerpolder tussen Uithoorn en Amstelveen	14
21 februari	Polder Groot Wilnis – Vinkeveen (Gagelweg en Veenkade)	14
21 maart	Achterlangs Breukelen en langs de Vecht bij Breukelen	15
17 oktober	Zijdelmeer - Uithoorn	15
21 november	Demmerik en Spoordijk - Vinkeveen met gastgids: Piet Heemskerk	9
19 december	Rondje door Polder Derde bedijking – Mijdrecht De Hoef	20
	Totaal aantal deelnemers 2015	87

Hans Tuinenburg

3.9 Amfibieën, reptielen en vissen (WARV)

Wij kijken terug op een succesvol veldseizoen.

Alle doelen gehaald:

- succesvol herpetologisch veldweekend met IVN-leden & veldvrienden,
- samenwerking met RAVON en Landschap Noord Holland bij diverse herpetologische excursies
- eigen excursies/trips,
- de buitenlandse reizen voor verspreidingsonderzoek van amfibieën, deze keer in Frankrijk,

Patrick heeft zich nog verder verdiept in de vissenmaterie.

Verslagen van vele activiteiten en waarnemingen zijn weer gepubliceerd in de RondUit. Voor nadere informatie verwijst ik dan ook naar deze verslagen.

Plannen 2016

Voor 2016 staat alweer het **vierde** veldweekend op het programma, ditmaal in Limburg: de Meinweg en de groeven. Ook de samenwerking met werkgroep Vlinders & Libellen is gezocht en gevonden. De amfibieënverspreidingsonderzoeken die Joris en Patrick al jaren volgen in Spanje en Frankrijk staan ook weer in de agenda's.

In 2016 willen we uiteraard een aantal IVN-excursies, ad hoc en weersafhankelijk, opzetten (houd Facebook-oproepen in de gaten!).

Blauwe heikickers, ringslangen en adders staan zeker op het programma.

Voor vragen, opmerkingen, deelname: Joris en Patrick horen graag van jullie.

Joris Drubbel

3.10 Vogels

Algemeen

Dit jaar was het coördinatieteam op volle kracht met Roy, Peter en Tinok. Zij doen het gelukkig niet alleen, want binnen de Vogelwerkgroep is een aantal leden zeer actief betrokken bij allerlei activiteiten. Zonder deze enthousiastelingen kan een Vogelwerkgroep niet bestaan en wij danken deze mensen dan ook van harte voor hun bijdragen in tijd en kennisoverdracht. De werkgroep heeft 30 actieve leden. Dit zijn er twee meer dan vorig jaar en deze aanwas komt door de inhuizing van de Uilenwerkgroep aan het eind van het jaar. De drie leden hebben de laatste vergadering bijgewoond. Hopelijk leidt deze samenvoeging tot meer kennis- en handjesuitwisseling.

Excursies (*Roy de Dood*)

Ook het afgelopen jaar zijn er negen vogelexcursies georganiseerd.

Datum	Bestemming	Bijzonderheden	Deelnemers
3 januari	Drinkwaterzuiveringsgebied Loenen aan de Vecht	Met gids van Waternet, helaas een regenachtige ochtend	± 25/30
7 februari	Gooilust		± 20/25
7 maart	De Stulp		± 15/20
4 april	IJmuiden zuidpier.	Eerst regenachtig, bij aankomst droog	5
2 mei	Ruygeborg op de fiets	Naar verluidt goede opkomst.	
5 september	Groene Jonker	Buien, toch goede opkomst (5 deelnemers uit Apeldoorn)	± 15
3 oktober	Euro Bird Watch Waverhoek	Ondanks goede PR-aankondiging zoals elk jaar magere opkomst.	
7 november	Amsterdamse Waterleiding Duinen		±25/30
5 december	Ouderkerkerplas	Minder weer, toch redelijke opkomst	±10

Gezien de volle agenda werden dit jaar geen excursies voor de leden van de VWG georganiseerd.

Inventarisaties (*door Tijs van den Berg*)

In het kader van monitoring van vogels draagt onze vogelwerkgroep bij aan een aantal landelijke projecten. Twee van deze projecten worden binnen de werkgroep centraal gecoördineerd: het Broedvogel Monitoring Project (BMP) en de Vogelatlas. Daarnaast dragen verschillende leden van de werkgroep bij aan andere landelijke projecten, zoals het inventariseren van vogels in bebouwd gebied (Meetnet Urbane Soorten, MUS), het inventariseren van wintergasten (tuinvogeltelling, midwintertelling) en het in de gaten houden van slaapplaatsen van ganzen, zilverreigers en steltlopers (Slaapplaatstellingen).

Ook worden in het werkgebied verschillende nestkasten gemonitord in het kader van het landelijke project Nestkaarten. In dit project worden broed- en biologische gegevens verzameld.

Ook worden vaak jongen geringd om zodoende meer te weten te komen over overleving en verspreiding van de jongen na het uitvliegen. De nadruk bij dit onderzoek ligt op uilen, boerenzwaluwen, spreuwen en mezen.

Wij danken alle leden van de Vogelwerkgroep die hebben bijgedragen aan het tot stand komen van deze tellingen en hopen ook in 2016 weer op jullie hulp te mogen rekenen.

Atlastelling

In 2015 werd het veldwerk voor het Atlasproject afgerond. Sovon heeft verschillende monitoringsprojecten, waaronder het BMP, waarmee aantalsontwikkelingen goed te volgen zijn. Nadeel van deze projecten is dat deze altijd in proefvlakken worden uitgevoerd. Hierdoor kan niets gezegd worden over verspreiding van soorten over het land. Daarom is het Atlasproject gestart, waarin in drie jaar tijd heel Nederland volgens een vaste methode geïventariseerd is. Onze Vogelwerkgroep heeft drie atlasblokken van 25 km² onderzocht verdeeld over drie jaar. Zowel in de winter, als in het broedseizoen werden inventarisaties uitgevoerd. Als met al viel het resultaat niet tegen. In onderstaande tabel staat het totaal aantal soorten dat per seizoen in ieder blok werd vastgesteld. De plaatsnamen laten zien in welke plaats het belangrijkste deel van het betreffende blok ligt. Ter vergelijking zijn de resultaten van eerdere Atlasonderzoeken opgenomen.

Aantallen vastgestelde soorten per Atlasblok

Atlasblok	Plaats	Winter '78-'83	Winter '12-'15	Broed '73-'77	Broed '98-'00	Broed '12-'15
31-14	Uithoorn	88	118	77	70	104
31-15	Waverveen	97	126	97	100	113
31-25	Wilnis	88	106	69	78	98

Broedvogels Waverhoek

Al sinds 1994 wordt door onze Vogelwerkgroep geïventariseerd in het gebied dat we nu kennen als de Waverhoek. In dit natuurontwikkelingsgebied zijn interessante fenomenen waar te nemen. Na een, wat aantal soorten betreft, topjaar in 2014 hebben we in 2015 weer een wat 'rustiger' jaar gehad. Er werden territoria vastgesteld van 49 vogelsoorten (62 in 2014). De verklaring voor deze verandering is nog niet helemaal duidelijk. Opvallend is dat de achteruitgang vooral lijkt te liggen bij een aantal erfvogels (grauwe vliegenvanger, heggenmus, gekraagde roodstaart, holenduif, grote bonte specht). In het telgebied is een oude boerderij gesloopt, wellicht dat dit een bijdrage heeft geleverd. Daarnaast broeden deze soorten binnen het gebied alleen op een ander erf dat lastig te inventariseren is. Dit zou ook kunnen verklaren dat deze soorten dit jaar 'gemist' zijn. De komende jaren zal blijken of dit een trend is, of berust op toeval.

Ook zeldzame steltlopers hebben het in 2015 minder goed gedaan dan het jaar ervoor. De eenmalige vestiging van steltkluut werd niet herhaald en watersnip lijkt nu echt verdwenen. Opvallend is dat tureluur, kleine plevier, kluut en scholekster het juist beter doen.

Dat zich in het gebied wat meer ruigte ontwikkelt zien we terug in een forse toename van het aantal grasmussen. De moeras- en rietvogels (kleine karekiet, rietzanger, rietgors, bosrietzanger) stabiliseren nu duidelijk. Uitzondering op deze regel vormt de blauwborst met een recordaantal van 11 territoria. Een toename die goed past bij de landelijke trend.

De Waverhoek is ook bij Sovon Vogelonderzoek Nederland inmiddels bekend als een goed gebied voor rallen. In het vroege voorjaar werden wij benaderd door Sovon om mee te werken aan een item voor het radioprogramma Vroege Vogels. De bedoeling was om met een ervaren teller een nachtronde te lopen in het kader van de Nacht van de Rallen.

Dit is een nieuwe loot in de tellingen die Sovon organiseert. De telling is bedoeld om meer over deze mysterieuze vogels te weten te komen. Aangezien wij al jaarlijks dergelijke nachtelijke rondes lopen hebben we besloten hieraan mee te werken. Zo is er een reportage gemaakt in de Waverhoek. Helaas hebben we tijdens die telling geen zeldzame rallen kunnen noteren: ook dat hoort bij vogels inventariseren. In 2015 hebben we aanzienlijk minder territoria van rallen vastgesteld dan het jaar ervoor: waterral 1 vs. 5; porseleinhoen 1 vs. 2; kleinst waterhoen 0 vs. 1; waterhoen 1 vs. 2. Komt dit doordat het gebied zich verder ontwikkelt en deze pionierssoorten deels verdwijnen? Of past het in de landelijke dip in 2015 die mogelijk door het meteorologisch vreemde voorjaar verklaard wordt? Door deze inventarisaties de komende jaren voort te zetten hopen we op dit soort vragen antwoord te krijgen.

Huiszwaluwentelling *(door Judy Tito en Elza Vis)*

Ook in 2015 zijn de nesten geteld van de huiszwaluwen in Vinkeveen en Waverveen. Op 22 juni en op 29 juni pakten we de fiets en onze verrekijker (en Judy haar tellijst) om de bij ons bekende locaties te bezoeken.

In de polder rond Waverveen zijn op 5 locaties in totaal 62 bewoonde nesten geteld (in 2014: 23). In Vinkeveen zijn 22 locaties bekeken en op 14 locaties zijn bewoonde nesten geteld, in totaal 44 (in 2014: 51). We hebben 3 nieuwe locaties gevonden dit jaar.

Op een aantal locaties moesten wij helaas een '0' noteren, waar we in 2014 nog wel bewoonde nesten gevonden hebben. In zowel Waverveen als Vinkeveen zijn kunstnesten in gebruik. We zien ook veel natuurlijke nesten, vooral in Vinkeveen.

In Waverveen hebben we een nieuwe locatie gevonden waar wel 11 natuurlijke nesten aan de gevel hingen. Hier zien we ook een grote stijging in het aantal nesten dat we geteld hebben.

In Vinkeveen hebben we twee nieuwe locaties gezien, maar wel een daling van het aantal getelde bewoonde nesten. Soms spreken we de bewoners van de huizen waar een kolonie zwaluwen zit. De meesten zijn enthousiast en houden de broedsels ook zelf in de gaten.

Gierzwaluwen *(door Ad van Uchelen en Ton Vewey)*

Mijdrecht (Ad)

Eind juni, wanneer de intensiteit van het voeren van de jongen het hoogst is, heb ik twee rondes gedaan in Mijdrecht om gierzwaluwkolonies te lokaliseren. Daarvoor moet een warme zomeravond worden uitgekozen. Na 21:30 uur zie je het meest van het zwermen en aanklampen van de nestgelegenheden. De opvallendste plekken zijn: Dorpsstraat, Irenelaan en Kerkvaart, zij het veel minder dan vorig jaar.

De negen neststenen in het nieuwe pand van Dorpsstraat 39 zijn nog niet bezet. Op de punt onder een boeideel is, evenals vorig jaar, opnieuw een broedsel groot gebracht (poepsporen.)

In het woongebied Molenland-Zuid lijkt de kolonie zich langzaam uit te breiden.

In Hofland-Noord (fam. Noteboom) zijn tenminste drie dakpannesten bezet.

Verspreid in de wijk Proostdijland-Noord en Zuid zijn nog enkelen nesten bezet, ondanks de ongunstige helling van de daken. Juist op de kopse kanten is meer activiteit.

Tenslotte, bij Turkoois 38, waren in totaal zes nestkasten met camera's bezet en zijn eind juli 15 jongen uitgevlogen. Helaas, door renovatie, vernieuwing van dakpannen en isolatieaanbreng zijn er ook nestgelegenheden verdwenen.

Een verzoek aan Badhoeve Bouw, om gierzwaluwstenen in te bouwen in het appartementencomplex in Hofland is afgewezen, omdat de kopers, die nog niet bekend waren, hun instemming moesten geven.

Nu, volgens de plaatselijke media, de herontwikkeling van winkelpassage Molenhof meer gestalte krijgt, zal ik opnieuw een poging wagen in contact te komen met de projectontwikkelaar om voor vervangende nestgelegenheden van de daar bestaande kolonie te zorgen.

Vinkeveen (Ton)

Een aantal IVN'ers onder leiding van Ton Verweij is actief geweest in Vinkeveen met als doelstelling:

- a. observatie van reeds bekende broedlocaties
- b. zoeken naar mogelijke nieuwe broedlocaties
- c. voorlichting aan betrokkenen (bijvoorbeeld bewoners) en belangstellenden
- d. notatie van invliegopeningen

Bijzonderheden:

De gierzwaluwpennen (20!) bij De Schans zijn nog steeds niet bewoond. Middels gierzwaluw-geluiden is getracht om de jonge vogels van afgelopen jaar te lokken naar De Schans. Volgend seizoen weten we meer. Ad heeft voor de benodigde spullen gezorgd en bij De Schans geplaatst. De Heulweg is een bekende broedlocatie. GroenWest begon echter bij de aanvang van het broedseizoen met groot onderhoud van hun woningen aldaar. Gelukkig werden de eerste woningen weer snel opgeleverd, waardoor de gierzwaluwen alsnog konden nestelen!

De Meerkoetlaan verdient komend jaar onze aandacht. Gierzwaluwen schijnen voor deze locatie belangstelling te hebben. De 11 gierzwaluwkasten aan de noordzijde van Maria-Oord zijn nog steeds niet bewoond door gierzwaluwen. Andere vogels (mussen en mezen) hebben er wel belangstelling voor. We wachten af.

De voormalige vakantiewoning achter De Heul is gerenoveerd. De oude pennen zijn weer op het dak geplaatst. Volgend jaar weten we meer.

PR & Communicatie

- De maandelijkse aankondiging is slechts een keer naar onze PR-mailinglijst gestuurd. Veel minder dus dan vorig jaar. Jammer want er zijn 65 mensen lid van (incl. vogelwerkgroep-leden en oud-leden). Wel zijn alle excursies op de interne en externe facebookpagina gezet.
- Dit jaar zijn de meeste persberichten geplaatst. We hebben het proces rondom het aanleveren van de persberichten wat strakker gemaakt, wat zijn vruchten afwerpt. De stukjes waren dit jaar alle op tijd binnen.

Overige activiteiten

- Bernie en Gerda hebben in maart een avond georganiseerd om de kennis binnen de vogelwerkgroep wat bij te spijkeren. Ton Koekenbier en Tijs van de Berg hebben een presentatie gehouden over balts en over de trek. Het was een zeer geslaagde avond.
- De organisatie voor de vogelcursus die in het voorjaar 2016 gepland staat is in volle gang.

Plannen 2016

- In 2016 is het door het afronden van de Atlastelling wat rustiger. De vaste tellingen zoals Waverhoek e.d. zullen door blijven gaan.
- Maart 2016 staat een vogelcursus voor beginners gepland. De sprekers en de planning is rond.
- Maandelijkse excursies en de excursies voor werkgroepleden en een excursie in het kader van de Nationale Vogelweek zijn gepland.
- Inmiddels is duidelijk dat de vogel van het jaar de Kievit zal zijn. In de wintervergadering zal gekeken worden of we hierop kunnen aansluiten met activiteiten van de vogelwerkgroep.
- Voor Tinok van Hattum houden de CT-taken in 2016 op na dit drie jaar gedaan te hebben. Er is nog geen zicht op vervanging, maar hopelijk wordt dit in de vergadering begin 2016 opgepakt door een van de andere leden.

Tinok van Hattum (Coördinator Vogelwerkgroep)

3.11 Weidevogelbescherming

Inleiding

Evenals in 2014 hadden wij een vrij warme winter, zodat de start van het seizoen 2015 geen vertraging had. Later in het seizoen werd het droog en koud, wat nadelige gevolgen had voor o.a. de grutto.

In dit verslag zetten wij de resultaten van 2015 op een rij. Vervolgens iets over het eerste Kievitseizoen, een korte samenvatting omtrent onze vrijwilligers en diverse algemene punten die betrekking hebben op dit seizoen.

Resultaten seizoen 2015

Alvorens in te gaan op de resultaten van 2015, willen we toch een nasleep van de cijfers van 2014 melden. Na de integratie van Kockengen/Breukelen waren nog niet alle agrariërs overgeheveld naar onze groep. Uiteindelijk hebben de coördinatoren in samenwerking met de ANV 'De Utrechtse Venen' dit gerealiseerd. De resultaten van 2014 zijn vervolgens ook aangepast.

In onderstaande tabel worden de resultaten van de legfels van dit seizoen (2015) per vogelsoort weergegeven, aangevuld met de aangepaste cijfers van 2014 en 2013.

Soort	2015				2014				2013			
	Totaal legfels	Result. bekend	Uit	Niet uit	Totaal legfels	Result. bekend	Uit	Niet uit	Totaal legfels	Result. bekend	Uit	Niet uit
Eend onbekend									5	3	3	0
Fuut												
Grauwe gans	1	1	0	1								
Grutto	68	46	43	3	65	53	49	4	78	71	57	14
Kievit	283	229	204	25	208	171	156	15	174	161	152	9
Kleine Plevier	1	1	1	0								
Knobbelzwaan	1	1	0	1	2	2	2	0	2	1	0	1
Krakeend	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0
Kuifeend					2	2	2	0	3	1	1	0
Meerkoet	11	9	9	0	4	4	4	0	2	2	2	0
Scholekster	50	36	34	2	33	28	25	3	33	30	27	3
Slobeend					11	8	8	0	2	1	1	0
Tureluur	22	14	13	1	15	12	11	1	27	22	21	1
Visdief					1	1	1	0				
Waterhoen												
Watersnip					1	0	0	0				
Wilde Eend	2	2	1	1	11	11	8	3	6	3	3	0
Witte Kwikstaart									1	0	0	0
Zwarte stern					1	1	1	0				
Totalen	440	339	305	34	356	293	267	26	334	295	267	28
% van bekend resultaat			89,97%	10,03%			91,13%	8,87%			90,51%	9,49%
Result.2015 tov 2014	84	46	38	8	22	-2	0	-2	133	117	115	2

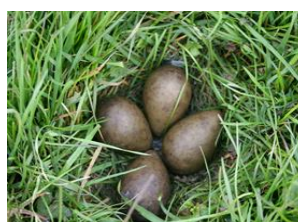
Hierbij een toelichting omtrent de verschillen en de uitschieters:

- Meer bedrijven en daarbij meer percelen.
- Weersinvloeden: na een warme start van het voorjaar werd het koud en erg droog weer.
- Meer predatie geconstateerd (buizerds, kraaien, mantelmeeuwen).
- In Waardassackerpolder namen de buizerds niet alleen pullen, maar ook bebroede eieren.

In het seizoen 2015 zijn 84 legfels meer gevonden dan vorig seizoen. Op zich een zeer goed resultaat. Daartegenover staat dat van de 84 legfels er slechts 38 zijn uitgekomen. Anders gesteld, het percentage uitgekomen legfels is gedaald van 91% naar 89%. Het totaal aantal uitgekomen legfels is dus 38 meer dan vorig seizoen.

Aantal legfels bij de meest bedreigde vogelsoorten:

	Legfels in 2014	Legfels in 2015	Vershil 2014-2015	Legfels uit in 2015 t.o.v. 2014
Grutto	65	68	+ 3	-6
Kievit	208	283	+75	+48
Scholekster	33	50	+17	+ 9
Tureluur	15	22	+ 7	+ 2

Foto's fam. van Haastrecht

De resultaten zijn dit jaar gerealiseerd door:

- 18 actieve vrijwilligers, waarvan vier meelopende nieuwe vrijwilligers.
- Er werd door de vrijwilligers gezocht bij 32 bedrijven.
- Eén zelfzoekende agrariër, hij voert geen gegevens in, maar houdt rekening met de nesten als hij werkzaamheden verricht op zijn percelen. Of hij een stalkaart bijhoudt is niet bekend.
- Eén zelfzoekende agrariër, omdat twee vrijwilligers verhinderd waren dit seizoen. De legfelgegevens zijn op de stalkaart aangegeven en José heeft deze voor ons ingevoerd en naar ons gecommuniceerd.
- Een familielid van twee agrariërs die dit sinds twee jaar doet. De resultaten worden alleen op de stalkaart gemeld en door José van de ANV ingevoerd. Deze vrijwilliger is gestopt en er is momenteel geen vervanging.

Bijzonderheden over de nesten/legfel

Op veel plaatsen was er dit jaar extra veel predatie door o.a. buizerd, mantelmeeuwen en kraaien. Bij de buizerd is zelfs nestroof geconstateerd. Dit heeft de vrijwilliger die dat geconstateerd had nog nooit eerder gezien.

Eerste kievitsei 2015

In Nederland is het eerste kievitsei gevonden op zondag 8 maart om 15:00 uur door Wout Gorree in Schelluinen (Zuid Holland). Wout is actief binnen de werkgroep Weidevogels van de Natuur- en Vogelwacht Alblasserwaard.

Het eerste kievitsei binnen de ANV 'De Utrechtse Venen' is voor het tweede jaar achter elkaar door een lid van onze groep weidevogelbeschermers gevonden. Dit ei is evenals vorig jaar gevonden door Flip ter Heide en weer bij Johan Janmaat aan de Westerlandweg in Mijdrecht.

Bijzonderheden hierbij zijn: weer op 10 maart, bij dezelfde boer, op hetzelfde perceel en ongeveer op hetzelfde tijdstip, 12:00 uur.

Zowel Flip ter Heide als Johan Janmaat zullen weer een taart krijgen en de wisselbeker blijft dus bij Janmaat, alleen met de vermelding van 2015 erbij. Op Flip zijn beker komt ook SDC15699 (8)2015 erbij te staan.

Vrijwilligers/agrariërs betreffend

Voor 2015 hebben zich vier nieuwe vrijwilligers opgegeven. Ellen Assenberg, natuurgids, is via Yfke aangemeld. Maarten Verbrugge heeft zich aangemeld via een kraam op de jubileummarkt van de Natuurgroep Kockengen.

Edwin Lucas en Gijs Klunder, zijn via Thea de Bruin aangemeld.

Wij hebben deze nieuwe vrijwilligers natuurlijk welkom geheten. Zij hebben dit seizoen meegelopen met een senior. Aan het eind van dit seizoen werd door zowel de senioren als de nieuwe vrijwilligers het veldwerk erg positief ervaren.

Afgesproken is dat Ellen komend seizoen met Yfke blijft zoeken. Edwin en Lucas gaan zoeken bij Arie Meijers. Dit is afgesproken met Jacob Sijtsma. Jacob kan hier momenteel niet zoeken. Maarten gaat zelf zoeken en zal daarover contact opnemen met de gebiedsregisseur (Annelies de Hoop)..

Yfke heeft afgelopen seizoen gezocht bij Herman Schreurs en bij de nieuwe agrariër J. Vreken. Deze heren hebben ieder een deel van de oude percelen van Thijs Meijers overgenomen.

De agrariër Thijs Meijers is eind 2014 verhuisd richting Abcoude. Thijs hoeft geen vrijwilliger meer. Hij gaat zelf zoeken en zal daarover contact opnemen met de gebiedsregisseur (Annelies de Hoop)..

Ziektes binnen familie, werkdruk en andere privéomstandigheden hebben bij enkele vrijwilligers impact gehad op hun vrijwilligerswerk. Jan van Haastrecht is in april geopereerd aan zijn knie. De coördinatoren hebben hem bezocht en namens alle vrijwilligers een bloemetje gegeven,

Tenslotte, Frits Koster en Jan Mekking stoppen met het vrijwilligerswerk. Frits omdat hij veel problemen heeft met de handelwijze van boeren op hun percelen, die grenzen aan de percelen waar hij heeft gezocht.

Jan stopt om privéredenen; dit jaarverslag is zijn laatste activiteit voor de groep.

Beide foto's van Thea de Bruin

Oproep Vrijwilligers

Voor de start van het seizoen 2015 hebben wij de lokale weekbladen 'De Meerbode' en 'De Groene Venen' benaderd om een oproep voor nieuwe vrijwilligers te plaatsen. Kopij is door ons aangeleverd. Helaas is ons verzoek door beide redacties niet gehonoreerd, zonder opgave van reden.

Omdat wij nog steeds op zoek zijn naar nieuwe vrijwilligers vragen wij aan jullie of je iemand kent die belangstelling heeft voor ons vrijwilligerswerk. Zo ja, dan verzoeken wij jullie de naam en overige persoonlijke gegevens te sturen naar Flip ter Heide (ph.ter.heide@gmail.com).

Flip ter Heide

Gerrit Hiemstra

Edwin Lucas

Orwin Nonnekes

Op de startavond, begin maart 2016, zal een toelichting gegeven worden op het nieuwe agrarisch natuurbeheer en daarbinnen het nieuwe weidevogelbeheer 2016, Hiermee zijn wij aan het eind gekomen van het Jaarverslag 2015.

Wij willen iedereen nogmaals bedanken voor zijn/haar bijdrage in het weidevogelseizoen 2015 en wij hopen jullie weer te zien op onze startavond in het eerste kwartaal van 2016.

Coördinatoren weidevogelbescherming

3.12 Uilen

De leden van deze werkgroep zijn/waren Ria Waal, Els Raadschelders, Joris Drubbel, Bert Fakkeldij, Tijs van den Berg en Gerhard Coster. In 2015 heeft Els Raadschelders afscheid genomen en is Tijs van den Berg toegetreden als nieuw lid.

In de loop van 2015 is de werkgroep Uilen opgeheven. Haar activiteiten worden voortgezet onder de vlag van de Vogelwerkgroep, als subgroep uilen. Als onderdeel van de Vogelwerkgroep is de continuïteit van de activiteiten beter gewaarborgd. Diverse vogelaars zijn ook geïnteresseerd in uilen, en deze nieuwe constructie geeft hen de mogelijkheid om deze vogels beter te volgen in ons werkgebied. De leden van de werkgroep Uilen zijn lid geworden van de Vogelwerkgroep. Voor hen betekent het een verbreding van hun aandachtsgebied.

Doel van deze nieuwe subgroep uilen is om steenuilen en kerkuilen in ons werkgebied te inventariseren en waar mogelijk hun overlevingskansen te vergroten.

Ook in 2015 hebben we weer locaties in ons werkgebied gevolgd en geïnventariseerd waar uilen wonen, hebben gewoond en mogelijk kunnen gaan wonen. Dat zijn voor een deel natuurlijke nestlocaties en voor een deel door ons of door anderen geplaatste nestkasten. Elk van de leden van de werkgroep heeft een aantal van deze locaties onder zijn of haar hoede, volgt wat daar gebeurt of moet gebeuren, en geeft indien nodig opvolging.

De meeste leden zijn gedurende het voorjaar en de zomer geregeld op pad en bezig geweest met het controleren en schoonmaken van nestkasten, inventariseren van bewoning en broedsucces en om te proberen nieuwe territoria te ontdekken. Daarbij kom je dan op allerlei plekken waar je anders nooit komt en tref je steeds weer nieuwe situaties aan. Bijna iedereen blijkt uilen hartstikke interessante vogels te vinden. Die afwisseling en dat enthousiasme maakt het 'uilen' leuk.

Het broedsucces in ons werkgebied was afgelopen jaar gemiddeld, hoewel het weer een geweldig muizenjaar was. De steenuilen deden het bij ons in 2015 vergelijkbaar met in 2014. We telden 3 territoria, met in totaal 9 uitgevlogen jongen.

Ook de kerkuilen deden het waarschijnlijk vergelijkbaar met in 2014. Weliswaar hadden we maar 2 territoria met geringde jongen (4 in totaal), maar we hadden wel 6 locaties waar waarschijnlijk ook door kerkuilen is gebroed. We hebben geen tweede broedsels van kerkuilen aangetroffen.

Onze ringers in 2015 waren Marc van Leeuwen en (nieuw) Tijs van den Berg.

Ook hebben we weer diverse nieuwe of vernieuwde steenuilen- en kerkuilenkasten geplaatst, of verplaatst. Voor een deel als vervanging van kapotte of beschadigde kasten, maar ook op nieuwe locaties waar door bewoners de aanwezigheid van steenuilen of kerkuilen werd gemeld of vermoed. Als dat inderdaad zo bleek te zijn (de braakballen vormden vaak het bewijs) en de locatie leek geschikt (voedsel, variatie, rust, veiligheid), dan probeerden we een nestkast te plaatsen.

We hebben nagedacht over publiciteit en educatie, en dat geprobeerd in de praktijk te brengen want we zijn een IVN-werkgroep, en daar hoort dus educatie bij.

In 2015 is het ons niet gelukt een 'publieksringactiviteit' te organiseren.

Plannen 2016

Onze plannen voor 2016 zijn om, als subgroep van de Vogelwerkgroep, actief door te gaan met het inventariseren van steenuilen en kerkuilen in ons werkgebied en waar mogelijk hun overlevingskansen te vergroten door het plaatsen van nestkasten en het geven van voorlichting. Indien mogelijk gaan we ook weer een educatieve activiteit rondom het ringen van uilen organiseren. Naast steenuilen en kerkuilen, willen we ook torenvalken gaan inventariseren en volgen.

Gerhard Coster

3.13 Natuurkoffer

Elke eerste maandagochtend van de maand ga ik naar verzorgingshuis Gerardus Majella in Mijdrecht.

Met de natuurkoffer en van alles daarbij.

Rond 10.00 uur kom ik binnen met de tassen vol spullen.

Ik ga rustig uitpakken. Doorgaans worden de mensen op die manier geprikkeld en komen rond de tafels zitten. Kijken in de tijdschriften en boeken, bekijken de spullen.

Als de koffie op is houd ik een praatje, waar het deze ochtend over zal gaan.

Het doel is om verhalen los te maken, verhalen over vroeger.

In januari was het thema ‘vogels in de winter’. Daar praatten we over. We gingen ook vogelvoer maken: pindakettingen rijgen, dennenappels vullen met pindakaas en rollen door het vogelvoer.

Daarna hebben wij alles buiten opgehangen in de tuin, voor het raam.

Andere onderwerpen waren: winterkleding, schaatsen, dieren in de winter, voorjaarsbloemen, groentetuin, lente, zomer, herfst, winter, appelmoes maken en nog meer.

Ik probeer elke bijeenkomst alle zintuigen aan bod te laten komen: voelen, ruiken, proeven, horen, zien in de breedste zin van het woord.

Naast veel foto's, neem ik van alles mee: van klompen tot een hark, bezem, boerenkool, worst, kaneelkussentjes, koffiemolen en boeken over allerlei onderwerpen.

We gaan ook een activiteit doen zoals fruitsalade of appelmoes of jam maken, maar ook koekjes bakken of met marsepein figuurtjes maken.

Ook wordt geknutseld: bloemen, schilderijen of plakwerken.

En vooral wordt er veel gezongen, gelachen en gebabbeld.

Rond twaalf uur ruim ik alles weer op.

Tot de volgende keer.

Lia Rademaker

3.14 Zomeravondfietstochten

Elza, Ine en Anja organiseerden drie zomeravondfietstochten op dinsdagavonden in juni, juli en augustus.

We vertrokken om 19:15 u vanaf het Raadhuisplein in Mijdrecht. De afstand was circa 25 kilometer.

Elke avond was er een andere route in de omgeving van ons mooie veenweidegebied.

Ondanks het winderige en soms koude weer hadden we alle keren meer dan 20 deelnemers.

Voor ons was het een lustrumjaar daar we dit voor de vijfde keer organiseerden.

Onder de deelnemers waren trouwe fietsers maar ook iedere keer nieuwe gezichten. Zelfs mensen die nog nooit van IVN hadden gehoord.

4 Financieel verslag 2015 en begroting 2016

4.1 Werkwijze

Alle uitgaven in 2015 zijn giraal verlopen via de RABO betaalrekening. Van deze rekening zijn alle inkomsten en uitgaven verantwoord en toegewezen aan posten. In de verantwoording van de uitgaven en inkomsten komen de saldi overeen met de saldi van de RABO betaalrekening. Dit levert voor 2014 een negatief saldo (inkomsten kleiner dan uitgaven) op van € 517. Als we kijken naar de balans, dan zien we dat het saldo van de rekeningen bij RABO en ASN per 1/1/2015, minus het negatieve saldo van uitgaven en inkomsten over 2014 precies overeenkomt met het saldo van de rekeningen per 31/12/2015.

4.2 Eigen vermogen

Het eigen vermogen van IVN De Ronde Venen & Uithoorn is afgenomen van € 22.909 Naar € 22.291. Deels wordt dit veroorzaakt door het negatieve saldo van inkomsten en uitgaven in 2015. Een deel van de uitgaven ging echter zitten in de voorraad materiaal voor de Veenmollen en een investering in een microscoop, die over een aantal jaren wordt afgeschreven. Daarnaast wordt opnieuw € 400 gereserveerd voor het lustrum over drie jaar. De daling van het eigen vermogen is daarmee gering gebleven en het eigen vermogen blijft daarmee hoog.

4.3 Meevallers en tegenvallers

Inkomsten

Een tegenvaller in de inkomsten zit bij de Veenmollen. Dit wordt veroorzaakt doordat enkele leden nog niet betaald hebben. Vandaar dat in de begroting voor 2016 de inkomsten voor de Veenmollen wat hoger zijn ingeschat.

De bijdrage van de scholen viel lager uit dan verwacht. Doordat scholen in toenemende mate onderdeel uitmaken van een stichting en de stichting één lidmaatschap betaalt, daalt de bijdrage van de scholen. Waar vroeger bijvoorbeeld de scholen Eendracht, Molenland, Pijlstaart, Trekvogel en Willespoort alle een eigen bijdrage betaalden, vallen deze nu onder de Stichting Auro die één bijdrage voor de scholen betaalt. Aangezien een belangrijke doelstelling van onze vereniging is om de jeugd te interesseren voor de natuur en we verder geen financiële problemen hebben, heeft het bestuur besloten om van deze teruggang aan de bijdragen geen punt te maken en ook voor 2016 rekening gehouden met slechts een beperkte bijdrage van de scholen.

Bij de advertenties is ook een tegenvaller, maar ook dit werd veroorzaakt door te late betalingen. Eén adverteerder heeft opgezegd met ingang van 2016.

Onder diverse baten zit een post van € 153 van de Rabo. Dit betreft een restitutie voor een verkeerde incasso voor bankkosten. Dit verklaart ook waarom de uitgaven voor bankkosten in 2015 hoger waren dan normaal.

Uitgaven

Bij de uitgaven valt met name de post Veenmollen op. Voor de Veenmollen is geïnvesteerd in rugzakken en petten, zodat de club de komende jaren weer vooruit kan. Op de balans is dit terug te vinden in de gestegen voorraad voor de Veenmollen.

Voor de werkgroep uilen was op verzoek een post opgenomen van € 250 voor het plaatsen van uilenkasten, maar deze investering is niet gedaan omdat men uit de voeten kon met bestaand materiaal. Inmiddels is de uilenwerkgroep opgegaan in de vogelwerkgroep.

Verder valt op dat er voor vergaderingen/lezingen etc. een bedrag van € 870 was begroot maar dat er € 0 voor is uitgegeven. Dit bedrag was gereserveerd voor de huur van het NME-centrum en koffiegeld. In 2014 was met het NME-centrum afgesproken dat we voortaan, in geval van bezuinigingen op het NME centrum, een huur van € 25 zouden betalen per dagdeel voor gebruik van het NME centrum, alsmede € 10 per maand voor koffie e.d. De gevreesde bezuinigingen zijn echter in 2015 uitgebleven en deze post is derhalve onaangeroerd. De factuur voor koffiegeld is in 2015 niet ontvangen, zodat deze in 2016 voor zowel 2015 als 2016 betaald zal moeten worden. Daarnaast is opnieuw €750 begroot voor huur van de NME-ruimte, maar mogelijk dat deze post in 2016 opnieuw niet aangesproken hoeft te worden.

De post bestuurskosten zal misschien vragen oproepen. Een belangrijke post is de kosten voor contributieverzoeken (enveloppen en vooral postzegels) ter grootte van € 476. Een andere post die hieronder valt is het in het zonnetje zetten van actieve leden (bijvoorbeeld vanwege beëindiging van taken, het cursusteam van de Natuurgidsenopleiding 2013-2014 etc.) ter grootte van ruim € 300. Andere kosten die hieronder vallen zijn bijvoorbeeld de kosten van de Algemene Ledenvergadering en de kosten van de nieuwjaarsadvertentie in De Nieuwe Meerbode.

4.4 Begroting 2016 en balans

De begroting voor 2016 is in grote lijnen een voortzetting van de gebruiken van de afgelopen jaren, waarbij de uitgaven aan de ruimte kant begroot zijn en de inkomsten juist wat conservatief gehouden zijn. Gewezen is al op de kosten voor vergaderingen/lezingen, waarin kosten voor huur van het NME-centrum zijn meegenomen die mogelijk niet geactiveerd hoeven te worden. Daarnaast is de afdracht aan het landelijk IVN verhoogd. Op 4 oktober 2014 heeft de Landelijk Raad besloten om met ingang van 2016 de afdracht te verhogen naar € 10,- per lid en € 2,50 per huisgenoot. De effecten hiervan zijn in de begroting voor 2016 meegenomen. Het resultaat van de begroting is dat verwacht wordt dat er een negatief resultaat van ruim € 1000 geboekt zal worden. Gezien de positie van het eigen vermogen van de vereniging is dit geen probleem. Mocht blijken dat het tekort voor de komende jaren structureel is (en daardoor het eigen vermogen van de vereniging structureel gaat dalen) dan moeten er wellicht andere keuzes gemaakt gaan worden. Willen we het eigen vermogen gestaag uithollen door deze tekorten of willen we structureel een sluitende begroting hebben en het eigen vermogen alleen gebruiken voor investeringen. In het financieel verslag van 2016 zullen we hieraan opnieuw aandacht besteden.

Sep Van de Voort (penningmeester)

Balans	2013		2014		2015	
	Debet €	Credit €	Debet €	Credit €	Debet €	Credit €
Inventaris en inrichting	340		630		535	
Eigen vermogen		22029		22908		22291
Vrijwilligersprijs Veenmollen		1084		0		0
Weidevogelbeheer		2106		2190		2274
Veenmollen voorraad shirts/petten/rugzak	547		300		945	
Bomenboeken voorraad	1013		795		638	
nog af te rekenen bomenboekjes	233		0		0	
reservering lustrum		1400		400		800
natuurgidsencursus reservering vooruitbetaling		3150		0		0
Rabo Verenigingspakket	3067		4725		3919	
Rabo bedrijfstelerekening	10679		6		14	
ASN Sparen Zakelijk	14000		19247		19529	
Afschrijving inventaris & inrichting		110		205		214
	29879	29879	25703	25703	25578	25578

	2013		2014		2015		2016
	Begroot	Werkelij	Begroot	Werkelij	Begroot	Werkelij	Begroot
Inkomsten							
Contributie leden	2100	2480	2400	2720	2700	2720	2700
Contributie huisgenoten	138	126	125	108	100	132	100
Contributie donateurs	2196	2040	2000	1824	1800	1728	1750
Contributie jeugdleden/Veenmollen DRV	680	425	650				
Contributie jeugdleden/Veenmollen Uithoorn	525	575	500	650	600	475	700
Contr Veenmollen 2010-2011							
Extra donaties	0	272	0	359	300	330	300
Bijzondere extra donatie	0	0	0	0	0	0	0
Totaal contributie & extra donaties	5639	5918	5675	5661	5500	5385	5550
Excursies	0	171	0	287	200	194	200
Excursies op verzoek	0	88	0	38	50	180	50
Onderwijsproject scholen bijdragen	340	300	300	180	400	140	200
Lezingen	0	712	0	47	420	295	300
Natuurontbijt bijdrage IVN Landelijk	0	0	0	0	0	0	
Groencursus		0	0	0	0	0	
Vogelcursus	0	0	350	945	0	0	800
Natuurgidsencursus 2013/2014	4675	5200	0	0	0	0	0
Weidevogelbeheer	250	250	250	250	250	250	250
Gemeente De Ronde Venen subsidie	600	600	600	600	600	600	600
RondUit advertenties	930	840	900	890	1090	780	1230
Bomenboekje	1125	626	500	252	200	158	100
Garantiebedragen extern Bomenboekje		0	0	0	0	0	
Diverse baten	0	412	0	77	0	258	0
Rente	507	507	355	355	250	290	150
Totaal inkomsten	14066	15623	8930	9580	8960	8528	9430

Uitgaven	2013		2014		2015		2016
	Begroot	Werkelij	Begroot	Werkelij	Begroot	Werkelij	Begroot
Werkgroep excursies	20	0	0	0	0	0	0
Werkgroep onderwijs	150	0	0	0	0	0	0
Werkgroep lezingen	650	1239	650	237	350	280	350
Werkgroep cursussen	20	0					
Werkgroep uilen	100	0	0	0	250	0	
Werkgroep vogels	100	45	500	269	100	25	50
Werkgroep planten	20	84	50	0	50	0	50
Werkgroep tuin NME-centrum	100	48	100	42	100	63	100
Werkgroep amfibieën & reptielen	50	18	75	46	50	0	50
Werkgroep PR & communicatie	900	1363	1100	959	1000	1185	1100
Werkgroep vlinders & libellen							150
Jeugdgroep De Veenmollen	600	0	400	791	600	1084	600
subgroep Veenmollen DRV nvt	600	353	400		0		
subgroep Veenmollen Uithoorn nvt	400	195	400		0		
Totaal groepen	3710	3346	3675	2343	2500	2638	2450
Afdracht IVN-landelijk	900	852	900	962	950	957	1150
Vergaderingen/bijeenkomsten/lezing	250	0	250	120	870	0	990
Internet-provider Online	40	37	37	37	40	37	40
RondUit	3200	3012	3200	3450	3200	3177	3200
Bestuur/administratie	800	822	800	774	800	1099	900
Bankkosten	130	98	125	99	100	290	130
Schenking NME centrum tlv Veenmollen		0		1084	0	0	
Vogelcursus		0		543		0	600
Weidevogelbeheer	250	138	250	166	250	144	250
Abonnementen/lidmaatschappen	25	25	25		0		25
Gidsenuitje	150	53	150	108	150	307	200
Investing materiaal		0		476	0	119	150
Nascholing gidsen	150	121	150	68	150	0	150
Bomenboekje 2e druk		50					
8e lustrum 2014			1750	1977	0	0	
Diverse uitgaven		682	500	117	250	279	200
Natuurgidsencursus 2013/2014	2750	2050	1500	1025		0	
Totaal uitgaven	12355	11285	13312	13348	9260	9046	10435
Totaal inkomsten	14066	15623	8930	9580	8960	8528	9430
Saldo vereniging	1711	4338	-4382	-3768	-300	-517	-1005

